

Zamówienia publiczne w Republice Czeskiej w zasięgu polskich firm

System zamówień publicznych w Republice Czeskiej

Adwokat Michał Skrzypek, 23 kwietnia 2018 r.

Podstawowe regulacje

- Ustawa nr 134/2016 Coll. nazywana po prostu „ustawą o zamówieniach publicznych” inkorporująca do czeskiego porządku prawnego dyrektywy unijne
- Ustawa nr 143/2011 Coll. – ustawa o ochronie konkurencji (w ograniczonym zakresie, bid – rigging, zmowa przetargowa)
- Ustawy o kontroli finansów, własności państwowej i zasadach planowania budżetu
- Regulacje szczególne – zamówienia sektorowe i infrastrukturalne

Podstawowe regulacje – „inflacja prawa”

- regulacja zamówień publicznych tak w Polsce jak i w Czechach poddawana jest ciągłym i licznym zmianom
- obecnie obowiązująca ustawa jest w mocy od 18 miesięcy i już została trzykrotnie znowelizowana
- Konieczność stałego monitorowania zmian

Podstawowe regulacje – wyłączenia z regulacji ustawy o zamówieniach publicznych

- wyłączenia ogólne (względy bezpieczeństwa państwa, konieczność ujawnienia tajemnicy państwowej, udzielenie zamówienia zgodnie z zasadami wewnętrznymi organizacji międzynarodowej, przetargi na koncesje radiowo-telewizyjne)
- kontrakty o niskiej wartości,
- In-house procurement (zawieranie kontraktów z podmiotami kontrolowanymi przez zamawiającego)

Podstawowe zasady prawa zamówień publicznych

- zasada przejrzystości i proporcjonalności
- zasada niedyskryminowania ubiegających się o udzielenie zamówienia
- zasada dopuszczenia do udziału w postępowaniu podmiotów pochodzących z państw członkowskich UE oraz Szwajcarii

90% skarg przeciwko decyzjom i czynnościom zamawiających opartych jest na naruszeniu podstawowych zasad systemu zamówień publicznych.

Podstawowe zasady prawa zamówień publicznych

- zasada z art. 36(1) ustawy o zamówieniach publicznych:

Kryteria udzielenia zamówienia nie mogą zostać ustalone w sposób pośrednio lub bezpośrednio dający przewagę jednemu z konkurentów lub w sposób nieuzasadniony naruszający konkurencję na rynku.

Nie jest możliwe wskazywanie w treści zamówienia nazw handlowych konkretnych produktów lub rozwiązań technicznych.

Podstawowe zasady prawa zamówień publicznych

- zasady prawa zamówień publicznych mają zastosowanie na każdym etapie procedury udzielania i wykonania zamówienia publicznego tj. także po zawarciu umowy
- każda decyzja udzielającego zamówienie może być oceniana przez pryzmat zasad prawa zamówień publicznych

Podstawowe zasady prawa zamówień publicznych

- stanowią obowiązki przede wszystkim zamawiającego
- w największym stopniu wpływają na sposób opisanie przedmiotu zamówienia
- równy dostęp do informacji o zamówieniu i w trakcie postępowania
- obowiązek ujawnienia wymogów dotyczących zamówienia i sposobu oceny ofert jeszcze w fazie właściwej do ich przygotowania
- w razie sprecyzowania przedmiotu zamówienia na skutek zapytania wykonawcy nie powinno ujawniać się kto jest autorem pytania
- oferta zawierająca warunki ekonomicznie nieuzasadnione (dumpingowe) powinna zostać odrzucona

Zasady prawa zamówień publicznych – działanie w praktyce

- **wymogi dotyczące sposobu wykazania kwalifikacji technicznych i ekonomicznych muszą być proporcjonalne do stopnia skomplikowania zamówienia i nie jest możliwe ograniczanie tą drogą dostępu do zamówienia**
- **nie jest możliwe takie określenie wymogów uzyskania zamówienia, które eliminuje z niego wykonawców, którzy pomimo tego, że nie spełniają wymogów określonych przez zamawiającego to i tak byli by w stanie wykonać zamówienie**
- **jeżeli jednemu z oferentów umożliwiono rozszerzenie oferty lub jej wyjaśnienie, to taką możliwość należy przyznać także pozostałym**
- **sformułowanie wymogów technicznych zamówienia nie może prowadzić do wskazania konkretnego wykonawcy**

Zasady prawa zamówień publicznych – wytyczne Komisji Europejskiej

- opis przedmiotu zamówienia musi być niedyskryminacyjny, nie budzący wątpliwości i zawierający wszelkie istotne informacje dla wykonania zamówienia
- dokumenty potwierdzające kwalifikacje i doświadczenie powinny być wzajemnie uznawane we wszystkich państwach członkowskich
- przedsiębiorcy ze wszystkich Państw Członkowskich powinni mieć równy dostęp do zamówienia publicznego

Inne zasady prawa zamówień publicznych

- uproszczona procedura w przypadku zamówień dotyczących robót budowlanych (do 50 mln CZK) – obowiązek wysłania zaproszenia do złożenia oferty do pięciu wykonawców oraz publikacja ogłoszenia na stronie internetowej zamawiającego (bez obowiązku publikacji w oficjalnych kanałach czeskich zamówień publicznych)
- zniesienie premii przy ocenie ofert w razie korzystania przez wykonawcę z pracy osób niepełnosprawnych
- zniesienie zasady bezpłatności skargi na działania zamawiającego,
- zniesienie obowiązywania „czarnych list”.

Poszukiwanie informacji o przetargach

- **Źródła oficjalne**

<http://ted.europa.eu/> (strona unijnego biuletynu zamówień publicznych)

<https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/> (strona czeskiego biuletynu zamówień publicznych)

<http://www.isvz.cz> (oficjalny serwer czeskiej administracji publicznej)

<https://nen.nipez.cz/> (wirtualny portal czeskiej administracji – za jego pośrednictwem mogą odbywać się procedury przetargowe).

System zamówień publicznych w Republice Czeskiej

Poszukiwanie informacji o przetargach

- Źródła nieoficjalne – strony prywatne:

<https://www.tenderarena.cz/>

<http://www.czechtenders.com/>

<http://www.profitender.cz/en/monitoring-of-tenders>

<https://opentender.eu/>

<https://www.epoptavka.cz/>

<http://www.ezak.cz/>

Najczęściej stosowane procedury i ich przebieg

- Tryby postępowań (bardzo zbliżone do regulacji prawa polskiego):
 - przetarg nieograniczony
 - przetarg ograniczony
 - negocjacje z ogłoszeniem
 - dialog konkurencyjny
 - negocjacje bez ogłoszenia
 - partnerstwo innowacyjne
 - zamówienia sektorowe

Przetarg nieograniczony

- publikacja ogłoszenia o przetargu kierowana do nieograniczonej liczby wykonawców
- złożone oferty nie podlegają negocjacjom
- dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do wzięcia udziału w przetargu składane są wraz z ofertą
- termin składania ofert wyznacza zamawiający i nie może być on krótszy niż 30 dni (15 dni w przypadku usług lub dostaw dla ludności)
-

Przetarg nieograniczony

- oferta powinna być pisemna lub złożona elektronicznie za pośrednictwem systemu udostępnionego przez zamawiającego
- można złożyć ofertę zamawiający powinien odrzucić oferty składane przez podmioty powiązane
- minimalna liczba uczestników – 3
- ocena oferty – korzyść ekonomiczna dla zamawiającego
- z oceny ofert powinien zostać sporządzony pisemny raport
- wybór najkorzystniejszej oferty – wybranemu wykonawcy wysyła się zawiadomienie o wyborze oferty wraz z wezwaniem do złożenia oryginałów dokumentów złożonych dotychczas w formie poświadczonych kopii

Przetarg nieograniczony

- po wyborze oferty zamawiający może żądać w przypadku osoby prawnej ujawnienia jej struktury właścicielskiej
- informacja o wyborze najkorzystniejszej oferty wysyłana jest do wszystkich uczestników postępowania, do której należy załączyć raport z oceny ofert
- umowa o wykonanie zamówienia publicznego zawierana jest po upływie terminu do wniesienia sprzeciwu od urzędu konkurencji

Przetarg ograniczony

- regulacja w zasadzie pokrywająca się z polskim prawem zamówień publicznych
- występuje wstępna ocena warunków do udziału w przetargu a po jej dokonaniu zamawiający składa zaproszenia do złożenia ofert
- co najmniej 25 dni na złożenie oferty od chwili otrzymania zaproszenia do jej złożenia, termin ten może zostać skrócony do 10 dni za zgodą wszystkich uczestników zaproszonych do złożenia ofert

Środki ochrony prawnej

- środkiem ochrony prawnej jest sprzeciw składany do urzędu ds. konkurencji
- sprzeciw jest pisemny
- sprzeciw może dotyczyć wszystkich czynności lub zaniechań zamawiającego, w tym wyboru trybu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- termin do wniesienia sprzeciwu wynosi 15 dni od dnia naruszenia prawa lub otrzymania lub publikacji dokumentów, której sprzeciw dotyczy

Środki ochrony prawnej

- sprzeciw musi wskazywać jakiej czynności zamawiającego dotyczy oraz wskazywać jakiego działania (w razie uwzględnienia sprzeciwu) skarżący się domaga
- zamawiający zobowiązany jest odpowiedzieć na sprzeciw w terminie 15 dni od dnia jego otrzymania
- zamawiający może w odpowiedzi na sprzeciw uznać go za uzasadniony i wskazać kroki prawne wynikające z uwzględnienia sprzeciwu
- zamawiający może uznać sprzeciw za nieuzasadniony, co powoduje otwarcie postępowania przed urzędem ds. konkurencji
- do czasu skierowania sprawy do urzędu ds. konkurencji postępowanie jest bezpłatne

Środki ochrony prawnej

- opłata 1% wartości oferty skarżącego nie mniej jednak niż 50.000 CZK
- urząd ds. konkurencji może wstrzymać postępowanie w sprawie udzielenia zamówienia publicznego,
- od decyzji urzędy przysługuje odwołanie do Prezesa urzędu ds. konkurencji

Środki ochrony prawnej – najczęstsze przyczyny skuteczności sprzeciwu

- subiektywne kryteria wyboru najkorzystniejszej oferty, brak wyraźnego algorytmu oceny ofert
- kryteria oceny oferty nie związane z przedmiotem zamówienia
- brak opisu sposobu przyznawania punktów przy ocenie danego kryterium
- brak przekazania dodatkowych informacji innym uczestnikom postępowania
- podział zamówienia w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy
- brak wykluczenia oferenta podlegającego wykluczeniu
- uwzględnienie oferty o rażąco niskiej cenie
- wprowadzenie istotnej zmiany do specyfikacji w trakcie postępowania

Środki ochrony prawnej – najczęstsze przyczyny skuteczności sprzeciwu

- zlecenie wykonawcy dodatkowych prac bez przeprowadzenia procedury o udzielenie zamówienia
- dopuszczenie do zmiany oferty w trakcie trwania ich oceny

Dziękuję za uwagę

